

Uusimaa kuntien ilmastotoimia ~2023~

Lisää maakunnan hyviä käytäntöjä löydät
[vaikuttavien ratkaisujen tietopankista - Kestävyysloikka.fi](https://kestavyysloikka.fi)

Esityksen sisältö

- ▶ Esitys sisältää erilaisia ilmastotoimia, joita on kerätty keväällä 2024:
  - ▶ Kooste erilaisista Uudenmaan kuntien toimenpiteistä, jotka Canemure-hankkeen aluekoordinaattori on kerännyt
  - ▶ Maakunnan Hinku-kuntien ilmoittamia parhaita ilmastotoimenpiteitä
  - ▶ Esitys ei välttämättä sisällä kaikkien kuntien toimenpiteitä
- ▶ Toimet ovat enimmäkseen konkreettisia ilmastotoimia, jotka on tehty vuonna 2023, mutta toimet voivat olla myös toimintamalleja, aiemmin tehtyjä, tai vasta suunnitteilla. Joissain kunnissa ei voitu vuonna 2023 tehdä resurssihaasteiden takia ollenkaan ilmastotoimia.
- ▶ **Tiedot perustuvat kuntien ja aluekoordinaattoreiden omiin ilmoituksiin. Suomen ympäristökeskus ei vastaa tietojen oikeellisuudesta.**

Espoo

- ▶ Ilmastobudjetin käyttöönotto

Hyvinkää 1/2

- ▶ Vesi-ilmalämpöpumput lämmöntuotannossa
  - ▶ Kallionopon erilliskaukolämpöverkossa otettiin käyttöön vesi-ilmalämpöpumput lämmöntuotannossa, mikä mahdollisti fossiilisista polttoaineista luopumisen verkostossa.
- ▶ Biopolttoaineiden kestävyyskriteerit käyttöön
  - ▶ Biomassan kestävyyskriteerit laajenivat vuoden 2023 alusta koskemaan myös Hyvinkään Lämpövoiman biopolttoaineiden käyttöä. Yhtiö otti käyttöön oman kestävyysjärjestelmänsä, jonka ulkopuolinen arvioija auditoi. Kestävyysjärjestelmän avulla varmistetaan, että lämpökeskuksilla käytettävä biopolttoaine eli pelletti ja biokaasu ovat peräisin kestävästä lähteistä.
- ▶ Katuvalaistussaneeraus 2023
  - ▶ Energiansäästö 430 MWh/v. KETS toimenpide.

Hyvinkää 2/2

- ▶ Kaukolämmön kausivaraston asemakaavan laatiminen
  - ▶ Asemakaavassa Kulomäki I on tutkittu mahdollisuus sijoittaa käytöstä poistetulle sorakuopalle Hyvinkään Lämpövoiman noin 0,5 miljoonan kuution lämmön kausivarasto, joka on laajuudeltaan noin 2,5 hehtaaria. Asemakaavoitukseen on saatu avustusta Ympäristöministeriöstä vihreän siirtymän investointihankkeiden edistämiseksi, ja lämpökuoppavarasto on toteutuessaan merkittävä vihreän siirtymän hanke, joka poistaa Hyvinkään Lämpövoiman fossiilisten polttoaineiden tarpeen ja mahdollistaa mittavan energiansäästön. Hanke on saanut TEM:n rahoituksen. Asemakaava eteni luonnosvaiheeseen keväällä 2023 ja tulee olemaan hyväksymiskäsittelyssä kesällä 2024. Lisätietoa: [hyvinkaa.fi](https://www.hyvinkaa.fi)
- ▶ Kaupungin eheydestä huolehtiminen
  - ▶ Hyvinkää on jatkanut kaupungin eheydestä huolehtimista kaavoittamalla uutta Hangonsillan asuinalueita rautatien läheisyyteen, entiselle VR:n ratapiha-alueelle. Tämä mahdollistaa lyhyet verkostopituudet ja vaihtoehtoiset kulkumuodot.

Kauniainen

- ▶ Ilmastovahdin perustaminen ja käyttöönotto (4/2023).

Lohja 1/2

- ▶ Laaja energiansäästökampanja lohjalaisissa kouluissa, päiväkodeissa ja kirjastoissa
  - ▶ Lohjalla toteutettiin vuoden 2023 aikana laaja energiansäästön 50/50-kampanja, josta syntyi merkittävät säästöt energiassa, kustannuksissa ja kasvihuonekaasupäästöissä. Kannustavassa mallissa kiinteistöjen käyttäjät saivat itselleen puolet energiansäästön seurauksena säästyneestä rahasta. Vuoden kestänyt kampanja auttoi käyttäjiä omaksumaansa pysyvät energiatehokkaat toimintamallit. Lisätietoa: lohja.fi
- ▶ Lohja saneerasi putkiverkostoaan täysin hiilivapailta sujutusputkilla
  - ▶ "Lohjan vesi- ja viemärilaitos päivittää putkiverkostoaan jatkuvasti. Vuonna 2023 päätettiin hankkia tavallisten sujutusputkien sijaan hiilivapaat putket, joka pienensi merkittävästi hankinnan ilmastohaittoja. Lisätietoa: lohja.fi
- ▶ Lohjan keskuskeittiön ruoka valmistuu nyt aurinkovoimalla
  - ▶ Lohja hankki merkittävästi energiaa kuluttaviin kiinteistöihin laajat aurinkopaneelit vuonna 2023. Sekä ruokapalveluiden keskuskeittiön että vedenpuhdistamon katoille asennettiin tehokkaat aurinkovoimalat, jotka tuovat kaupungille paitsi päästövähennyksiä, myös kustannussäästöä tulevina vuosina. Lisätietoa: lohja.fi

Lohja 2/2

- ▶ Lohja otti ilmastobudjetin käyttöön ilmastojohtamisen työkaluksi
  - ▶ Lohja lisäsi ilmastobudjetin ensimmäistä kertaa talousarvioon. Ilmastobudjetista tulee jatkossa tärkeä työväline Lohjan ilmastojohtamiseen. Se tuo tehdyn ilmastotyön näkyväksi, auttaa keskittymään päästövaikutuksiltaan vaikuttavimpiin toimenpiteisiin ja helpottaa työn seuraamista.
- ▶ Lohja kehitti vähähiilistä hankintaa
  - ▶ Lohjan hankintayksikölle ja kaikille kaupungin esihenkilöille järjestettiin vähähiilisen hankinnan koulutus loppuvuodesta 2023. Vähähiilistä hankintaa kokeiltiin kolmessa rakennus/korjauskohteessa. Kokeilujen tuomien kokemusten perusteella Lohjalle tehdään vähähiilisen rakentamisen opas, jota sovelletaan tulevaisuudessa investointihankkeiden alusta lähtien.
- ▶ Lohjan kaupunginvaltuusto päätti investoida merkittävästi Lohjan joukkoliikenteen kehittämiseen ja lisäämiseen
  - ▶ Lohjan kaupunginvaltuusto päätti panostaa merkittävästi joukkoliikenteen kehittämiseen ja lisäämiseen Lohjalla. Uudistunut joukkoliikenne käynnistyy Lohjalla kesäkuussa 2024 uusien linjojen ja parantunein vuorojen myötä. Uudistuksen toivotaan vähentävän henkilöautoliikenteen päästöjä ja kannustavan lohjalaisia hyödyntämään enemmän joukkoliikennepalveluita liikkumisessa. Lisätietoa: lohja.fi
- ▶ Aurinkoenergiaselvitys

Loviisa

- ▶ **Energiatehokkaampi katuvalaistus**
  - ▶ Katuvalojen rikkoontuneet polttimot on jo muutaman vuoden ajan korvattu LED-lampuilla. Kuningattarenrannan uuteen asuinalueeseen rajoittuvan kadun valaistus uusittiin vuonna 2023 kokonaan energiatehokkaisiin valaisimiin.
- ▶ **Öljylämmityksestä luopuminen**
  - ▶ Öljylämmityskohde (päiväkoti) purettiin, korvautuu vuonna 2024 energiatehokkaalla rakennuksella.
- ▶ **Aurinkopaneelien asentamista helpotettiin**
  - ▶ Rakennusjärjestykseen tehty muutos helpottaa aurinkopaneelien asentamista asemakaava-alueilla (toimenpidelupaa ei enää tarvita). Muutos astui voimaan juuri ennen vuodenvaihdetta 2022-2023. Alan yritysten mukaan aurinkopaneelien asennus on vauhdittunut merkittävästi muutoksen jälkeen.
- ▶ **Liittyminen HINKU-verkostoon, ilmastotyön laatimisen toimintasuunnitelma ja ilmastosuunnitelman laatimistyön käynnistys.**

Nurmijärvi

- ▶ Ympäristö- ja ilmasto-ohjelman ilmasto-osuuksien valmistelu. Ilmastotyön toimenpidesuunnitelma hyväksytty 7.11.2023.

Porvoo 1/2

- ▶ Jätevedenpuhdistamon purku ja materiaalien uudelleenhyödyntäminen toisaalla
  - ▶ Konkreettinen esimerkki neitseellisten luonnonvarojen säästämisestä osana rakentamista on Kokonniemen jätevedenpuhdistamon purku ja siitä syntyneen purkubetonin uudelleenkäyttö. Kierrätysmateriaaleja syntyi jätevedenpuhdistamon purkamisesta yhteensä noin 3000 tonnia. Purkubetoni murskattiin ensin työmaalla Kokonniemessä ja sieltä se kuljetettiin rakennusmateriaaliksi Toukovuorella sijaitsevan pysäköintialueen kantaviin kerroksiin. Toimenpiteen myötä myös kuljetusmäärät vähenivät ja kasvihuonekaasuja säästettiin n. 11 000 kg (CO₂e). Toimenpide toteutettiin kaupunki-infran palvelualueen ja kaupungin liikelaitoksen Porvoon veden yhteistyönä.
- ▶ Lentotuhkan hyötykäyttö Ratsumestarinkadun rakenteissa
  - ▶ Tolkkisten voimalaitoksen lentotuhkaa hyödynnettiin Ratsumestarinkadun jatkeen rakenteissa. Kasvihuonekaasupäästöjä säästettiin toimenpiteen myötä 24 tCO₂e.
- ▶ Pääskytien koulun aurinkovoimala
  - ▶ Kaupunki asentaa aurinkopaneeleita vuosittain omiin kohteisiinsa. Vuonna 2023 Pääskytien koulu sai oman aurinkovoimalan, joka on teholtaan 140 kWp. Vuosittaiset päästövähennykset toimenpiteen johdosta ovat noin 15 tCO₂e.

Porvoo 2/2

- ▶ **Vihreän siirtymän rahaston perustaminen**
  - ▶ Vihreän siirtymän rahaston avulla kaupunki haluaa tukea erityisesti yrityksiä vihreän siirtymän tekemisessä. Rahastosta voi hakea rahoitusta kehitystoimiin ja ideoihin, jotka auttavat tekemään yhteistä vihreää loikkaa. Samalla lisätään yhteistä kilpailukykyä ja avataan uudenlaisia liiketoimintamahdollisuuksia. Tavoitteena on, että Porvoo on vireä, vihreä ja houkutteleva paikka kestäväälle yritystoiminnalle. Rahaston lähtöbudjetti on 10 miljoonaa euroa ja se on käytössä vuoteen 2035 asti. Ensimmäinen hakukierros toteutetaan vuonna 2024.
- ▶ **Ilmasto- ja ympäristöohjelman laatiminen**
  - ▶ Ilmasto- ja ympäristöohjelma sisältää yli 30 tavoitetta ja yli 120 niitä toteuttavaa toimenpidettä. Ohjelma luo kehyksen kaupungin seuraavien lähivuosien ilmasto- ja ympäristötyölle. Mukana ohjelman toteuttamisessa ovat kaikki kaupungin toimialat, liikelaitokset sekä ilmasto- ja ympäristötavoitteiden kannalta olennaisimmat kaupungin omistamat tai osaomistamat yhtiöt.
- ▶ **Energia näkyväksi**
  - ▶ Kaupungin energiatehokkuustoimien yhtenä tavoitteena on tehdä omien kiinteistöjensä energiankulutus ja -tuotanto näkyväksi. Tätä varten luotu seurantajärjestelmä julkaistiin vuonna 2023 kaupungin verkkosivuilla. Kyseisen seurantatyökalun avulla on kaikilla mahdollisuus tutustua kaupungin kiinteistöjen sähkön- ja lämmönkulutukseen. Kaupungin kiinteistöjen edeltävän ja kuluvan vuoden sähkön- ja lämmönkulutusta voi seurata kuukausitasolla sekä kulutuksen muutosta vuositasolla. Jos kiinteistö tuottaa aurinkosähköä, pääsee käyttäjä lisäksi tarkastelemaan kohteen tuottolukemia reaaliajassa. Seurantatyökalun avulla kaupungin omistaman kiinteistökannan energiankulutustietoja pystytään hyödyntämään entistä tehokkaammin myös kiinteistöjen ylläpidossa.

Raasepori

- ▶ Koulun ilmanvaihtolaitteen uusiminen
  - ▶ Uusi ilmanvaihtokone ja automatiikka mahdollistaa tarpeenmukaisen ilmanvaihdon ja sen myötä energiansäästön.
- ▶ Nuorisotalon lämpö- ja ilmastointiohjauksen automatisointi
  - ▶ Automatiikka toi heti energiansäästöä.
- ▶ Kirjaston valaistuksen vaihtaminen ledeihin
- ▶ Pyöräreittien kehitys
  - ▶ Uusia kevyenliikenteen väyliä rakennettu ja pyöräilyä edistetty.
- ▶ Julkisen liikenteen kehitys
  - ▶ Oman bussiliikenteen uudelleen brändäys ja päivitys.
- ▶ Ilmastotyön toimintasuunnitelma hyväksytty

Siuntio

- ▶ Joukkoliikenteen käyttömahdollisuuksien parantaminen
  - ▶ Liikenteeseen lisättiin noin 20 lisäbussivuoroa arkipäiville. Uusi aikataulutus mahdollistaa kuntalaisille monipuolisemman ja kattavamman verkoston joukkoliikennepalvelun sekä aamu- ja iltapäivän junaliitynnän hyödyntämiseen. Tämä toteutettiin syksyllä, joten vaikutuksia ei vielä vuodelle 2023 voida arvioida.
- ▶ Kävelyn ja pyöräilyn käyttömahdollisuuksien parantaminen
  - ▶ Kuntakeskuksesta etelään johtava kevyenliikenteen väylä. Tuloksista ei ole vielä tietoa.
- ▶ Katuvalojen uusiminen LED-lampuilla
  - ▶ Tämä on jatkuvaa toimenpidettä. Vaikutukset lisääntyvät valaistuksen led-osuuden lisääntyessä. Katuvalaistus on myös vaihdettu etä- ja aikaohjattaviksi ja näin pystytään säästämään katuvalaistuksen kustannuksissa keskimäärin 60 %.

Sipoo

- ▶ Kaavoituksen ilmastovaikutusten arviointi

Vantaa 1/2

- ▶ Hakunilan uimahallin ja Martinlaakson koulun aurinkovoimalat
  - ▶ Hakunila: 99,20 kWp, arvioitu vuosituotto 85,70 MWh ja Martinlaakso: 90,40 kWp, arvioitu vuosituotto 86,73 MWh.
- ▶ Ollaksen päiväkodin ilmavesilämpöpumppu
  - ▶ Öljylämmityksestä siirrytty lämpöpumppuratkaisuun, säästää lämmityksessä vuosittain 61,4 MWh.
- ▶ LED-valaisinvaihdot kaupungin kiinteistössä
  - ▶ Valaisinvaihdot (13 kpl) säästävät sähköä arviolta 800 MWh vuosittain.
- ▶ Ohjelmatyö kestävien kulkumuotojen edistämiseksi Vantaalla
  - ▶ Vantaan liikennepoliittinen ohjelma, Vantaan pyöräliikenteen kehittämisohjelma, Vantaan kävelyn edistämishjelma. Ohjelmilla pyritään siihen, että liikkuminen Vantaalla on turvallista, toimivaa ja sujuvaa ja yhdyskuntarakenne on liikumisen suhteen eheä.

Vantaa 2/2

- ▶ Asemakaavojen vähähiilisuuden arviointimenetelmän pilotointi (AVA-työkalu)
  - ▶ Kaikissa asemakaavoituksen kaavoissa tarkastellaan ilmastovaikutukset ja kaavamääräyksillä pyritään ohjaamaan ilmastokestävyyteen. Vantaa on mukana AVA-työkalun kehitystyössä ja työkalua on pilotoitu Vantaalla neljässä kaavahankkeessa. Työkalu otetaan käyttöön vuoden 2024 aikana kaikissa kaavoissa.
- ▶ Kasvatuksen ja oppimisen toimialan työ kestävyyskasvatuksessa
  - ▶ Varhaiskasvatuksessa (ympäristökasvatuksen työkortit), perusopetuksessa (kestävän tulevaisuuden osaamistavoitteet), ammatillisessa opetuksessa (ympäristöosaaminen perustutkintojen toteutussuunnitelmiin) ja lukiossa (ilmasto- ja kestävyysosaamisen integrointi oppiainekohtaisesti) tehdään järjestelmällistä työtä kestävyyskasvatuksessa.
- ▶ Ilmastobudjetin käyttöönotto

Uudenmaan liiton toimenpiteet

- ▶ Maakuntakaavan toteuttamisen edistäminen lausunnoilla ja viranomaistyössä
  - ▶ Tärkeää jatkuvaa työtä. Ilmastonäkökulmaa kehitetty yhteistyössä ELY:n kanssa.
- ▶ MAL2023-työ
  - ▶ Liitto mukana merkittävänä resurssina mm. Ilmastoaiheisissa selvityksissä ja vaikutusten arvioinneissa.
- ▶ Kiertotalouden opas kaavoittajille
- ▶ Metrex ilmastoasiantuntijaverkoston vetäminen yhdessä Tukholman ja Göteborgin seutujen kanssa
  - ▶ Ryhmässä järjestetty 10 webinaaria ja työpajaa ilmastoaiheista.
- ▶ Hiilensidonnann paikkatietojen päivitys
- ▶ Kuntien metsäohjelmien laadinnan tuki
- ▶ Uusimaa-kaavan hiilensidontavaikutusten arviointityön aloitus
- ▶ Bioenergiaselvitys ja –seminaari
- ▶ Osallistuminen Uudenmaan metsäneuvostoon, alueellisen metsäohjelman toimeenpanoryhmään ja Helmi-yhteistyöryhmään
- ▶ BSAG:n maaperäkonferenssin rahoittaminen.
- ▶ Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma (LuoTo) uudenmaanliitto.fi
- ▶ Kestävän ruokajärjestelmän kehittämisen käynnistäminen
- ▶ Kiertotalouslaakson ja WMT-hankkeiden yhteistyö
- ▶ Ilmastonäkökulma mukana liikenteen lausunnoissa

- ▶ Kiertotalouslaakso
  - ▶ Kansalliseen kiertotalouden Green Dealin prosessiin osallistuminen ja maakunnallisen sitoumuksen valmistelu
  - ▶ Teematyöpajat: Muovit, ruoka
  - ▶ CCRI-työ
  - ▶ Osallistuminen WCRF:ään
  - ▶ Kiertotalousopasmateriaali kaavoittajille.
- ▶ Energiateeman tilannekuva (luonnos)
  - ▶ Sisäinen koonti energia-asioiden uusimmista kuulumisista Suomessa ja Uudenmaan liiton energiaan liittyvistä tavoitteista.
- ▶ Liiton linjaus tuulivoimasta muodostettiin
  - ▶ Tuulivoima ei ole ratkaisu Uudenmaan hiilineutraaliustavoitteisiin (uudenmaanliitto.fi)
- ▶ Energiateemaiset kaavakahvilat
  - ▶ Teemoina aurinkoenergia ja sähkönsiirto.
- ▶ Matkaketjuseelvitys ja logistiikkaselvitys
- ▶ Kuntien tukeminen ilmastotyössä SILTA-hankkeessa.
  - ▶ Resurssien niukkuus ja pakon puuttuminen haastavat ilmastotyötä kunnissa (uudenmaanliitto.fi)
- ▶ Uudenmaan kuntien ilmastosuunnitelmakahvila. Kuukausittainen keskustelufoorumi kuntien ympäristö- ja ilmastotyöstä vastaaville.
- ▶ Sopeutuminen: [Regions4Climate \(R4C\)](#) ja [VILKKU - Visiona8 Ilmastonkestävä Uusimaa](#) -hankkeiden käynnistäminen

Uudenmaan ilmastotoimia: Toteuttajana useita kuntia

- ▶ Maakuntakaavan 15 alueen kuntaa. Carbon Neutral Experience (CNE), vähähiilisen matkailun edistämisen hanke. Toteuttajana Novago Oy ja 15 kuntaa (ensimmäinen hanke)
- ▶ 4 alueen kuntaa (kirjastot). Helsingin kaupunginkirjaston Yleisten kirjastojen ympäristötyö näkyväksi ja teräväksi -hanke.
- ▶ Sipoo, Porvoo. Hanke, kehityksessä malli massakoordinaattorin toiminnalle. Mukana myös Sitowise.
- ▶ Nurmijärvi, Sipoo, Askola, Hanko, Lapinjärvi, Myrskylä, Pukkila, Pornainen. Ympäristöministeriön tuen hakeminen ilmastosuunnitelman laatimiseen.

Tulossa 1/2

- ▶ 2024, Uudenmaan liitto. Vihreän siirtymän hankkeiden maankäyttötarpeiden selvitys ja yhteistyöryhmän perustaminen.
- ▶ 2024, Uudenmaan liitto. Uusimaa-kaavan hiilensidontavaikutusten arviointityön aloitus.
- ▶ TBC, Karkkila. Metsäsuunnitelman laatiminen (sis. kestävän kehityksen teemat).
- ▶ 2024, Lohja. Keväällä järjestetään vuosittainen roskienkeruupäivä.
- ▶ 2024, Nurmijärvi. Kestävien elämäntapojen kiihdyttämö. YM:n rahoitus. Motiva mukana hankkeessa.
- ▶ 2023-2025, 13 kuntaa. Carbon Neutral Experience 2.0 (CNE 2.0), vähähiilisen matkailun edistämisen hanke.
- ▶ 2024, Lohja. Keväällä järjestetään vuosittainen roskienkeruupäivä.
- ▶ 2024, Nurmijärvi. Kestävien elämäntapojen kiihdyttämö. YM:n rahoitus. Motiva mukana hankkeessa.
- ▶ 2023-2025, 13 kuntaa. Carbon Neutral Experience 2.0 (CNE 2.0), vähähiilisen matkailun edistämisen hanke.
- ▶ 2024, Uudenmaan liitto. Teematyöpajat: Rakentaminen, tekstiilit, SER, ruoka
- ▶ 2024, Uudenmaan liitto. Osallistuminen WCRF:ään.
- ▶ 2024, Sipoo. Sähkölatauspisteiden rakennuttaminen.
- ▶ 2024, Sipoo. Työmaiden vähäpäästöisyys huomioidaan aluerakennusurakoissa, työssä hyödynnetään aikaisemman hankkeen tuloksia ja oppeja.
- ▶ 2024, Lohja. Uusiutuvan energian potentiaali maankäytössä -selvitys.
- ▶ TBC, Lohja. Rakenteilla aurinkopeltoja.
- ▶ 2024, Uudenmaan liitto. Selvitys Länsi-Uudenmaan latausverkosta
- ▶ 2024, Uudenmaan liitto. Hankevalmisteluja, mm. liikennehubit, liityntäpysäköinti, kestävät matkaketjut

Tulossa 2/2

- ▶ 2024, Siuntio. Keskustelussa junavuorojen lisääminen.
- ▶ 2024, Uudenmaan liitto. Ilmastotiekartan toimenpideohjelman päivitys.
- ▶ 2024-2025, Uudenmaan liitto. Uusimaa-ohjelman päivitys.
- ▶ 2024, Uudenmaan liitto. Koontisivu alueen kuntien ilmastosuunnitelmista ja –tavoitteista.
- ▶ 2024, Uudenmaan liitto. Ilmastosuunnitelmakahvilan jatkaminen Canemure-hankkeen ajan.
- ▶ 2024, Kauniainen. Ilmastovahti-järjestelmän rakentaminen Ympäristöministeriön tuella.
- ▶ 2024, Vantaa. Ilmastotiekartan päivitys sekä ilmastobudjetoinnin pilotointi ja kehitys.
- ▶ 2024, Nurmijärvi. Ympäristö- ja ilmasto-ohjelman laatiminen sidosryhmäyhteistyönä. Työ on aloitettu 2023.
- ▶ 2024, Loviisa. Ilmastosuunnitelman laatiminen. Työ on aloitettu 2023.
- ▶ 2024, Mäntsälä. Liikenne- ja ilmastosuunnitelman laatiminen. Työ on aloitettu 2023.
- ▶ 2024, Kauniainen. Resurssiviisauden tiekartan päivitys vastaamaan uutta tavoitevuotta 2030.
- ▶ 2024, Sipoo. Ilmastosuunnitelman päivitys.
- ▶ TBC, Inkoo. Ilmastotiekartan laatiminen.
- ▶ TBC, Askola, Hanko, Lapinjärvi, Myrskylä, Pukkila. Ilmastosuunnitelman laatiminen Ympäristöministeriön myöntämän avustuksen tuella.
- ▶ TBC, Espoo. Ilmastotiekartan päivitys (monivuotinen prosessi), ilmastobudjetin pilotointi.
- ▶ 2024, Vantaa. Kiertävä ilmastonäyttely, osa Vantaan 50v. juhlavuotta. 6K – Kuudella kaistalla kestävyyyteen (vantaa.fi)
- ▶ 2024, Hyvinkää. Sopeutumissuunnitelman laatiminen.
- ▶ 2025, Hyvinkää. Ekologisen kestävyys tien tiekartta.